

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตเทศบาลที่ 4 สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 กำหนดหัวข้อ วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและการออกแบบการวิจัย
- 1.3 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4 สร้างเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความตรงของเนื้อหา

- 1.5 นำเครื่องมือไปทดลองใช้
- 1.6 ปรับปรุงเครื่องมือ
- 1.7 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.8 วิเคราะห์ข้อมูล
- 1.9 สรุปและรายงานผลการวิจัย

2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนใน เขตเทศบาลที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2545 มีโรงเรียน จำนวน 112 โรง มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1,680 คน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์, 2544 : 2-4)

- 2.1.1 กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 224 คน
- 2.1.2 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและแทนครู จำนวน 336 คน
- 2.1.3 กลุ่มผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 224 คน
- 2.1.4 กลุ่มผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 224 คน
- 2.1.5 กลุ่มผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 224 คน
- 2.1.6 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 448 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แบ่งคณะกรรมการสถานศึกษาออกเป็น 6 กลุ่ม คือกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 224 คน กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและผู้แทนข้าราชการครู ในโรงเรียน จำนวน 336 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 224 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 224 คน ผู้แทนศิษย์เก่าโรงเรียน จำนวน 224 คน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 448 คน จำนวน 1,680 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดย เทียบจาก ตารางอัตราส่วนของ Krejcie และ Morgan ได้ 314 คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วนำมาเทียบสัดส่วน ตามกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มได้ดังนี้

2.2.1 ในเขตนิเทศที่ 4 มี 4 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 224 คนได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 41 คน
 - อำเภออุจินรายณ์ มีประชากร 112 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 21 คน
 - อำเภอเขาวง มีประชากร 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 6 คน
 - อำเภอห้วยผึ้ง มีประชากร 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 6 คน
 - กิ่งอำเภอนาคู มีประชากร 44 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 9 คน

2) กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและข้าราชการครูในโรงเรียน จำนวน 336 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 62 คน

- อำเภออุจินรายณ์ มีประชากร 168 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 31 คน
- อำเภอเขาวง มีประชากร 51 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 9 คน
- อำเภอห้วยผึ้ง มีประชากร 51 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 9 คน
- กิ่งอำเภอนาคู มีประชากร 66 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 13 คน

3) กลุ่มผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 224 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน

42 คน

- อำเภอภูจินารายณ์ มีประชากร 102 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 19 คน
- อำเภอเขาวง มีประชากร 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 7 คน
- อำเภอห้วยผึ้ง มีประชากร 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 7 คน
- กิ่งอำเภอนาคู มีประชากร 44 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 9 คน

4) กลุ่มผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน 224 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 42 คน

- อำเภอภูจินารายณ์ มีประชากร 112 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 21 คน
- อำเภอเขาวง มีประชากร 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 6 คน
- อำเภอห้วยผึ้ง มีประชากร 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 6 คน
- กิ่งอำเภอนาคู มีประชากร 44 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 9 คน

5) กลุ่มผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 224 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

- อำเภอภูจินารายณ์ มีประชากร 112 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 21 คน
- อำเภอเขาวง มีประชากร 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 6 คน
- อำเภอห้วยผึ้ง มีประชากร 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 6 คน
- กิ่งอำเภอนาคู มีประชากร 44 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 9 คน

6) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 448 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 84 คน

- อำเภอภูจินารายณ์ มีประชากร 224 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 42 คน
- อำเภอเขาวง มีประชากร 68 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 12 คน
- อำเภอห้วยผึ้ง มีประชากร 68 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 12 คน
- กิ่งอำเภอนาคู มีประชากร 88 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 18 คน

ตารางที่ 1 แสดงประชากรกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ผู้แทนผู้ปกครอง		ผู้บริหาร/ผู้แทนครู		ผู้แทนองค์กรชุมชน		ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		ผู้แทนศิษย์เก่า		ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กุฉินารายณ์ 56 โรงเรียน	112	21	168	31	112	21	112	21	112	21	224	42
เขาวง 17 โรงเรียน	34	6	51	9	34	6	34	6	34	6	68	12
ห้วยผึ้ง 17 โรงเรียน	34	6	51	9	34	6	34	6	34	6	68	12
นาคู 22 โรงเรียน	44	9	66	13	44	9	44	9	44	9	88	18
รวม 112	224	42	336	62	224	42	224	42	224	42	448	84

2.2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.1.3 สร้างเครื่องมือ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ครอบคลุมประเด็นของคำถาม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา (Wording) จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

1) นายภณัทวิรัช พลดี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ จบการศึกษา ศศ.ม. วิชาเอกการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

2) นายสมชอบ ภูอินนา ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ จบการศึกษา ศศ.ม. วิชาเอกไทยคดีศึกษา (เน้นสังคมศาสตร์)

3) นายสมัคร์ เขียวกรณ์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอภูจันทร์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จบการศึกษา ศศ.ม. วิชาเอกการบริหารการศึกษา

4) นายกฤษฎา ศรีธรรมมา อาจารย์ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม จบการศึกษา ศศ.ม. วิชาเอกภาษาไทย

3.1.4 ปรับปรุงเครื่องมือแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข

3.1.5 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)

3.1.6 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

3.1.7 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ของแต่ละระดับความคิดเห็น และกำหนดค่าน้ำหนักมาตราส่วนข้อคำถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ มาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ น้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ น้อยที่สุด

หาค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อแล้วเทียบกับเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

(บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ เห็นด้วย มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ เห็นด้วย มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ เห็นด้วย ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ เห็นด้วย น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ เห็นด้วย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของ คณะ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ใช้วิธีสังเคราะห์ข้อความแล้วสรุปผล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือ จากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอความร่วมมือในการออกหนังสือไปสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอและความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนตามกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

4.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอด้วยตนเอง

4.3 เมื่อครบกำหนด เดินทางไปรับแบบสอบถามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้วยตนเอง

4.4 เดินทางไปติดตามเพื่อขอรับแบบสอบถามที่ได้รับไม่ครบด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนครบ 100 %

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

Rajabhat Mahasarakham University

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม คือ การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach มีสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
	k	แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
	$\sum s_t^2$	แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรวม

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (ประสิทธิ์ พลศรีพิมพ์. 2542 : 138)

$$P = \frac{N_o}{N} \times 100$$

เมื่อ P = ร้อยละของสิ่งที่นำเสนอ
 N_o = จำนวนของสิ่งที่นำเสนอ
 N = คือจำนวนทั้งหมด

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (จรัญ จันทลักขณา และอนันต์ชัย เชื้อนธรรม. 2535) (วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม)

Rajabhat Mahasarakham University

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

เมื่อ \bar{x} หมายถึง ค่าเฉลี่ย
 x_i หมายถึง ค่าข้อมูลแต่ละค่าของกลุ่มตัวอย่าง
 Σ หมายถึง การรวมค่า
 n หมายถึง จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตร ดังนี้
(ชูศรี เขื่อนธรรม. 2541 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X_i หมายถึง ค่าข้อมูลแต่ละค่าของกลุ่มตัวอย่าง

\bar{x} หมายถึง ค่าเฉลี่ย

\sum หมายถึง การรวมค่า

n หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

Rajabhat Mahasarakham University

4) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกลุ่ม
เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) มีสูตรดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 112)

$$F_{k,n-k} = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ k, n - k แทนระดับของศาอิสระ

เมื่อ F หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ F

MS_b หมายถึง ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w หมายถึง ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Newman-Keuls (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540 : 318)

$$q_{NK} = \frac{\bar{X}_{ส.} - \bar{X}_{ต.}}{\sqrt{\frac{MS_E}{k}}}$$

q_{NK} เป็นค่าสถิติของการแจกแจงแบบ Newman-Keuls

$\bar{X}_{ส.}$ เป็นคะแนนเฉลี่ยค่าสูงสุด

$\bar{X}_{ต.}$ เป็นคะแนนเฉลี่ยค่าต่ำสุด

k เป็นจำนวนสมาชิกในกลุ่ม กรณีแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน

5.3 การจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน โดยการตรวจให้คะแนนแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Micro Computer) โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Sciences/For Windows)